

Stadsbyggnadsförvaltningen
plan@tyreso.se
Tyresö Kommun
13581 TYRESÖ

**YTTRANDE över detaljplan för Norra Tyresö Centrum, Kvarter 16,
Del av fastigheterna Bollmora 1:94, Bollmora 2:1 och Stenbiten 1,
Inom Tyresö Kommun. Dnr 2017 KSM 0963 November 2017 SAMRÅDSSKEDE.**

Vi är positiva till förtätning i centrala och kollektivnära lägen i Tyresö. Detta under förutsättning att "Gröna strategier för att stärka ekologiska och sociala värden i Norra Tyresö Centrum (Ekologigruppen 2015) gäller även detta kvarter. Dokumentet är utelämnat ur "Detaljplanens handlingar" på sid 4.

Eftersom i princip all befintlig naturvegetation kommer att avlägsnas i detaljplaneområdet bör gröna kompenseringåtgärder vidtas för att stärka den biologiska mångfalden och spridningsvägarna för växter och djur tex med semi-intensiva gröna tak på **samtliga** byggnader i planområdet. Detta speciellt med tanke på områdets närhet till Erstaviks naturområden. Vegetationstak har dessutom positiva och fördröjande egenskaper för takavvattning. Semi-intensiva gröna tak (substratdjup 120-350mm) kräver en begränsad skötsel. Planbeskrivningens anvisning om vegetationsklädda tak med minst 100mm sedum saknas som beteckning (tex n₄) på plankartan. Tak och tomt bör också kompletteras med väsentligt gröna inslag med faunadepåer (död ved), fjärilsrestauranger, fågelholkar, fågelbad, insektshotell mm för att bli riktigt effektiva för biologisk mångfald.

Erfarenhetsmässigt vet vi att möjligheten att påverka detaljplaner i granskningsskedet är mycket begränsade. Därför är det olyckligt med ett så **allmänt hållet samrådsförslag** där detaljerat kvalitetsprogram, klimat-/energistrategi, gröna strategier, dagvattenutredning och genomarbetade gestaltungsprinciper mm saknas och skall upprättas först efter samrådsskedet. Det minskar medborgarnas möjligheter till dialog.

Vi förväntar oss, oavsett vem som är byggherre, att området bebygges med KLIMAT-NEUTRALA HUS utrustade med solfångare, solceller och "semi-intensiva gröna tak" samt att hårdgjorda ytor i möjligaste mån utföres med **genomsläppliga ytbeläggningar**.

Naturskyddsföreningen anser att Tyresös omfattande bostadsbyggnadsprogram måste föregås av en väsentligt utbyggd kollektivtrafik. Se bilaga klimat.

De bostäder vi planerar idag, bygger i morgon och bebor i framtiden måste hålla höga sociala, ekologiska och tekniska spetskvaliteter för att vara hållbara under lång tid och för att inte bli framtida problemområden.

Vidare anser vi att:

- För att stärka delningsekonomin i samhället bör kvarteret utföras med energisnåla och effektiva gemensamma tvättstugor. (Dessa finns med i allmän text i planbeskrivningen). Detta minskar energianvändningen och inköpsbehovet av egen maskinutrustning. Behovet är störst i flerfamiljshus med mindre lägenheter. Gemensamma tvättstugor minskar också risken fuktskador i bostädernas våtutrymmen.
- Bilpool, lådcykelpool, cykelmek-rum och återbruksrum bör ingå i projektet.
- Större partier av husfasaderna bör förses med någon typ av vertikal grönska typ "växt-väggar".
- Räckan på balkonger och terrasser bör utföras med fasta integrerade odlingslådor. Det vore också önskvärt med sk "gröna balkongväggar" tex. genom spaljéer. Se bild på ark. Stefano Boeris hus i Lausanne. Det finns motsvarande hus i Milano.
- Körbara bjälklag över parkeringsgarage bör utföras med bjälklagskonstruktion som tillåter plantering med medelstora träd och buskar. Bör specificeras i planbeskrivning.
- Exploateringen bör eftersträva att dagvattenhanteringen förbättras så att MKN i recipienten påverkas positivt.
- Krav på trafikbullernivåer skiljer sig åt mellan planbeskrivning (60dB(A) eller 55dB(A) och plankartans 55dB(A).

Stefano Boeri, an Italian architect with an affinity for innovative green structures, is set to build a 117m-tall apartment tower in Lausanne, Switzerland.

Tyresö 2018.01.09

Naturskyddsföreningen Tyresö

gm Solveig Dahl, Kjell Borgström och Carl Welinder

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Tyresö Kommun, 13581 TYRESÖ
plan@tyreso.se

Tyresö bör minska klimathotet i linje med Sveriges klimatmål.

Med Tyresös expansiva bostadsbyggnadsprogram riskerar man att det nationella utsläppsmålet för växthusgaser åsidosätts om inga åtgärder vidtas.

Därför bör en övergripande strategi och MKB utarbetas för all planerad bostadsbebyggelse i Tyresö innan fler projekt beslutas.

I flera aktuella planbeskrivningar påstås att "Inga nationella, regionala eller kommunala miljömål åsidosätts".

Detta kan möjligen stämma för varje projekt för sig. Men inte om man ser på alla projekten tillsammans.

Vi anser därför inte att påståendet stämmer utan menar istället att utsläppen av växthusgaser ökar per person då en redan överbelastad biltrafikapparat blir ännu mer överbelastad. Tyresös negativa klimatpåverkan på grund av ökad biltrafik måste lösas och trafikstockningar i Tyresö och på infartsvägarna mot Stockholm upphöra.

Fler bostäder bör inte byggas i Tyresö innan trafikens klimatpåverkan minskat och Tyresö fått en utbyggd kollektivtrafik för energieffektiv pendling.

I vårt tidigare yttrande över ny översiktsplan 2035 ifrågasätter vi kommunens mål om 20.000 fler invånare till 2035. För att bygga ett hållbart samhälle anser vi att en långsammare utveckling med max. 1% per år är nödvändig.

Tillväxten i Tyresö bör ske i en ansvarsfull och hållbar takt, med focus på livsmiljö och kvalitet framför kvantitet. *Vi behöver växtkraft i stället för växtvärk*

Tyresö 2015.11.05

Naturskyddsföreningen Tyresö

gm Carl Welinder, Kjell Borgström och Solveig Dahl